

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De contritionis veritate aureum opus Fratris Joa[n]nis
Viualdi de Monte regali. ordinis fratrum predicatoru[m]
sacre pagine professoris**

Vivaldus, Joannes Ludovicus

[Augsburg], 1518

VD16 V 1772

Impossibile est separare dolore[m] a co[n]tritione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30734

De contritione

erius peccati secundum omnem suam partem totaliter a corde amputetur. Et tunc securam catarere poterit illud David. Dirupisti domine vincula mea tibi sacrificabo hostiam laudis et nomen domini invocabo. Et iterum. Laqueus contritus est et nos liberati sumus.

Impossibile est separare dolorem a contritione.

Ad per recreationem peccatricis anime quam veram querit perficere penitentiam per hanc multiplici ratione: auctoritate: et exemplo: quod verus dolor non potest separari a vera contritione. Immo sicut impossibile est spiritum separari a suo genere secundum logicos: sic etiam impossibile est dolorem a vera contritione separare. Et primo quod non potest esse vera contritio sine dolore, et quod verus dolor non potest a contritione separari probatur ratione sic. Clarum est secundum omnes naturales philosophos quod contraria contrariis curantur. Omne enim corruptibile simpliciter corrumpitur per actionem sui contrarium. Nam frigus non corrumpitur nisi per calorem: et sicut quaecumque a frigido componuntur ut gradines: niues: glaciæ: a solo calido dissoluntur. Et propterea peritus medicus quibusdam egriis perit rigit calida. alijs vero frigida iuxta naturas et qualitates morborum. Hoc tamen in cunctis generaliter observatur: ut medicina de egritudine contraria: quod unum contrarium expellit per reliquum. Infirmitas autem anime rationalis est peccatum mortale: quod consistit in concupiscentia voluntatis ad actum malum. Unde Augustinus in libro retractatio. et iterum in libro de duabus animabus diffinites peccatum secundum causam efficientem. dicit sic. Peccatum est voluntas retinendi vel consequendi quod iusticiam veram: qua sententia aperte datur intelligi quod voluntas est causa efficiens peccati a deo: ut sine ipsa nullum possit esse peccatum. et iterum Augustinus in libro de vera religione: dicit sic. Unde adeo peccatum voluntarium malum est ut nisi sit voluntarium nullo modo peccatum sit. Iterum Augustinus et habet. xxiiij. q. iiij. Habebat chodonosor. ita inquit. Gladius ire nunquam redderet interitum si non spontaneum in ventrem hominis habere peccatum. Et tamen si aliquis per ignorantiam invincibilem faceret aliquid de genere malorum non imputaretur sibi ad peccatum: quia talis ignorantia tollit voluntarium. Cum ergo tota ratio peccati mortalis consistat in concupiscentia voluntatis in actu malo ut liquet ex dictis: utique displicentia voluntatis de hominis actu erit contrarium peccati: et quia contraria contrariis curantur: oportet omnino ut peccatum si curari debet a febre peccati mortalis gratia medicum salutis domini Jesum christum: atque per displicentiam voluntatis deest peccatum. Iterum probamus idem alia ratione sic. Ratio dicitur quod eodem modo quo peccatum committimus eodem modo peniteamus. Sed peccatum committimus modis diversis corde: ore: et opere. Idem decem est ut secundum delicti conditionem per unum fiat. scilicet in corde per contritionem: in ore per confessionem: in opere per satisfactionem. Et quia omnia ista tria genera et modi peccatorum incipiunt a cordis concupiscentia: ergo iustum est: ut omnis remissio peccatorum a cordis contritione incipiat: quia secundum mensuram delicti erit plagam modus. Secundo probamus propositum auctoritate. unde Anselmus in libro de similitudinibus: dicit sic. Sunt nonnulli qui se peccatores esse fatentur: sed nullum habere inde dolorem dinoscunt quod necessesse est ut voleant si veniam promereri desiderant: quia ad salutem non valet ut se quis peccatorem cognoscat nisi habeat dolorem. Nam si domino suo aliquis peccaret et inde dolorem non haberet quod putas de eo dominus diceret. Quomodo enim offensam posset dimittere quod dicitur eum pro offensione sua nequaquam sciret habere dolorem: Ridiculum porro est quod aliud videret si veniam peteret de hoc unde se non dolere fateretur. Necessesse est ergo ut dolorem habeat quisquis de perpetratis culpis. si veniam promereri desiderat. Hec Anselmus. Etiam Augustinus in libro de penitentia ait. Nemo sine voluntatis arbitrio constitutus potest novam vitam inchoare nisi eum veteris vite peniteat. Taceo plura: quia adeo clarum est quod verus dolor non potest a contritione separari: ut ab hac sententia nulla sanctorum doctorum dissentiant testimonia. Tertio patet propositum multiplici exemplo. Ad eum dominus terrenus gravem offensam vel iniuriam remitteret nisi contrito. Quia si diceret ore se dolere et dominus sciret contrarium esse verum non remitteret: ita nec deus. Ideo Petrus apostolorum principum non dimisit offensam antequam fletet penitens. Nam si Petrus flevisset et dixisset se fuisse contritum mendaciter

chris non remisisset illi peccatum suum. Homo quippe talibus signis deceptus potest: non autem de
 us qui solus intuetur cor: et nouit abscondita cordium. Hinc Leo papa collaudans illas
 lacrimas ac dulcissimas lacrymas Petri apostoli in sermone de passione domini. Quis
 incipit. Sacramentum dilectissimi dominice passionis: dicit sic. Felices scilicet apostolice lacryme
 me tue que ad diluendam culpam negationis virtute sacri habuere baptismatis. *Et*
 fuit enim dextera domini Iesu que labentem te pulsam delecteris: exciperet et firmitate stans
 dicit in ipso cadentem piculo recepisti. *Vidit* in te dominus non fictam fidem: non dilectionem auer
 sam: sed constantiam fuisse turbam. *Hec* Leo. *Per* hoc quod grauissimus de peccator
 et homicida pessimus fuit ille latro qui cum christo crucifixus est. Nam teste Leone pa
 pa in sermone de passione domini qui incipit. Exigit fides dilectissimi. Fuit hic lat
 tro insidiator viarum et saluti hominum semper infestus usque ad crucem reus. Et sicut ait
 Chrysostomus. princeps iniquitatis fuit et mille malis imbutus. Sed tamen in cruce affixus ma
 gnanimiter egit penitentiam: ut prope que magnam dolorem vere contritionis habuit. Nam cum esset
 sic affixus ac prope mortis angustias videret in christo admiranda signa scitatis: ut
 puta simplicitatem: mansuetudinem: innocentiam: modestiam: humilitatem: et maxime
 inter illos acerrimos corporis inimicos cruciatus miram christi patientiam: charita
 tem annexam: ut prope que orauit pro persecutoribus ac crucifixoribus suis que sunt signa aper
 tissima vere scitatis. Ideo totus in admiratione uersus est. *Vidit* preterea
 hic latro optimos mores atque elegantem dispositionem organorum in toto corpore christi
 precipueque in facie eius scitissima aqua fluere videbat fragrantiam quamdam admirande
 scitatis. *Idcirco* vero dolore cordis expanit. Nam totus in christum accessus: al
 terum collationem acerrime increpans dixit ei. *Lu. xxij. ca.* Nec tu times deum qui in ea
 de deum dicitur. Et nos quidem iuste. Nam digna factis recipimus: hic pro nil mali
 gessit. *Quis* tanta diceret: illico radio spiritus sancti illustratus christum saluatorem ac re
 demptorem mundi cognouit. Ideo toto cordis desiderio conuersus in eum dixit. *Domine*
 memeto mei dum veneris in regnum tuum. *Ex* quo verbo clare constat quod latro ille ha
 buit tres virtutes theologicas. scilicet fidem: spem: et charitatem: ut alibi latius explica
 uimus. *Constat* etiam ex hoc quod fuerit prope cunctis apostolis ac discipulis christi audax
 valde et audax. Nam cum dies illa fuerit paschalis solennitas iudeorum non dubita
 mus ad tam grande spectaculum: plus quam centum milia personarum aduenisse. *Ibi* quoque ade
 rant apostoli ac discipuli christi: qui terribili ac pauidi erant multitudine: gemetes ac flen
 tes. Sed latro totus magnanimus in conspectu tantorum armatorum et inimicorum christi
 regiam dignitatem eius ac innocentiam plena voce predicauit. *Nec* mirum quod vera chari
 tas christi qui iam totus erat radiatus foras misit timorem. *Hinc* Chrysostomus. virtus eius
 admiranda ait. *Res* mirabilis crucifixum aspiciens et dominum profiteris: indemnatum usque
 des figuram et regis predicam dignitatem. *Hec* Chrysostomus. *Etiam* diuus Hieronymus. ex
 rollens magnitudinem contritionis huius beatissimi latronis: ut habet de pe. di. j.
Importuna dicit sic. *Christus* in paradysum de cruce etiam latronem tulit: et neque
 aliquando seram uersionem puraret: fecit homicidam penam martyrii. *Hec* Hiero
 nymus. *Que* verba non sunt sic intelligenda ut in rei veritate pena homicidam fue
 rit couersa in martyrium: quod ut dicit de pe. di. iij. Baptismi vice. *Latro* ille non
 pro nomine christi crucifixus est: sed pro meritis factorum suorum. *Neque* quod credidit passus
 est: sed dum patere credidit. *Et* quod pena non facit martyrem sed causa: ut ait Aug.
 Ideo illud supplicium non fuit martyrium. Sed dicitur martyrium improprie propter simi
 litudinem facti: ut dicit ibidem glossa: quod fide et patientiam habuit sicut illi qui patiuntur
 martyrium. *Vel* pena illa dicitur martyrium ratione confessionis quam in patibulo habuit
 Quia sicut martyr sic latro inter penas christum aperte confiteri non timuit. *Vel*
 dicitur martyrium quod illa pena ex magnitudine contritionis introduxit eum subito in regnum
 sicut facit verum martyrem. *Hinc* Chrysostomus in libro de reparatione lapsi: dicit
 sic. *Latro* ille qui pedebat in cruce non egit prolixitate temporis ut ingressus para
 dysum mereret: sed tantum ei spatium sufficit quantum expendi potuit: donec viuam.

De latro
ne qui cum
christo cruci
fixus est.

latro erat
ornatus
charitate.

Pena non
facit mar
tyrem sed causa.

De contritione

posset pferre fimonē: ita vt intra vnū momentū tēporis totus vite sceleribus absolutus: pcedere ad paradīsum etiā aplos mereat. **Hec Ehyf.** Ex dicit pa ter q hic latro p solū dolorē pccationis mirabiliter saluatus est. **Hagn** etiā pec cator fuit Dauid: sed magna pegit pniā scribes cātica sua in quibz totū vide tur effusus in gemitibz et lachrymis. **Nā dicit.** Laboraui in gemitu meo laua bo p singulas noctes lectū meū lachrymis meis stratū meū rigabo. Similr d rege **Ezechia** legim⁹ q̄lter spō egrotate venit ad eū **Esaias** di. Dispone do muī tue qz morieris tu et nō viues: vt prz. liij. Reg. xx. et **Esa.** xxxvij. c. Et sicut d: ibidē. Fleuit **Ezechias** fletu magno. Sic **Marta** magdalena cōuerfa ad dñm tota resoluta i lamētis obtinuit veniā. **Lu.** viij. c. Sic **Nabuchodonosor** **Darthe** **Paulus** **Sache** **Maria** egyptiaca: ac ceteri magni pctōres ma gnā egerūt pniā. Funde ḡ lachrymas. pfuge ad medicū salutis: age pniā: clama ad dñm et dicit. **Qm̄** iniquitātē meā ego agnosco: et pctm̄ meū ptra me est semp. Tibi soli peccauit: qz tu sol⁹ sine pctō es. **Hinc Amb.** in li. de bono morz tis. ca. vij. sic pulcre nos hortat ad penitentiā dicens. **Noli** inq̄ o hō diuie boni ratz et patētē thesauros ptenere. **Bonitas** em̄ dei ad pniā te puocat: ad cor rectionē inuitat. **Duricia** autē tua q̄ in erroris ptiācia pseueras futuri iudicij auget seueritatē: vt dignā retributionē tuoz accipias delictoz. **Hec Ambro.** **Ex** dicitis itaqz prz tā rōne q̄ auctoritate et exēplo. q̄ ver⁹ dolor nō pōt a pccati tione separari. Sed questio aim pulsar. **Utr** pccationis dolor debeat esse ma ximus: vel an pctōr possit nimis dolere de offēsa in deū cōmissa. **Pro** respon sione huius questiois notandū est fm̄ **Joannē gerson** **Cancellariū** **Parisiē** sem in cōpendio theologie vbi mouet dubiū: **Utrū** minim⁹ dolor possit esse cō tritio. **Nā** dicit q̄ pccatio pōt dici magna maior et maxima fm̄ q̄ hō ad malo rem dolorē mouet. **Ideo** magistri theologie dicūt q̄ dolor pccationis etiā mi nimus dūmodo fuerit informat⁹ charitate sufficit ad delendū culpā. **De** cō tritio autē dolor informat⁹ charitate qm̄ vere elicit ppositū cōfitendū et satisfactōis et tūc talis dolor dicit⁹ cōtritio minima. et hec delet tm̄ culpā et reatū seu debiti tū pene eterne. **Q.** si dolor pccationis fuerit maior delet partē pene tēporalis debite. **Si** pō fuerit maxim⁹: totā penā et totā culpā delet. **Ad** questioē ergo respondem⁹ cū scō **Thoma** in. liij. ll. sniaz. di. xvij. vbi q̄rit: **Utrū** pccatio sic actus pccatis. **In** respōsione ad p̄mū argumentū dicit: q̄ in pccatione pōt cōs derari duplex dolor de pctō. **Unus** quidē in parte sensitua q̄ est passio qdam in carne: et hic dolor nō est essentialit⁹ pccatio: s; magis effect⁹ pccationis. **Sicut** em̄ pena exterior corporalis est effectus pccatis pnie ad recōciliandū offēsam que in deū cōmissa est officio mēbroz. **Sic** etiā ipsa pccatio infert dolorem ipsi pccatis: s; ad recōciliandū offēsam q̄ in deū cōmissa est p̄ inordinatum actū pccatis sensitue. s; pccatis pccatis. **Alius** est dolor pccationis in mē te vel in volūtate qui nil aliud est q̄ displicentia pcti rōne sue deformitatis. s; in quātū pctm̄ est factum in offēsam dei. **Et** talis dolor est essentialit⁹ cōtritio et realis actus virtutis ac vere pnie. **I**dcirco si loquamur de dolore pccationis put est in parte sensitua: sicut accidit in corporis maceratione: tūc potest esse indiseretus sicut indisereta penitētia. de qua deuotus **Bernardus** sept⁹ dum esset effectus abbas seipm̄ accusabat. **Quapropter** in hm̄oi debem⁹ doctrinā aplicā sequi q̄ dicit. **Tāqz** castigari et nō mortificari. **Uñ** etiā sc̄us **Tho.** i. liij. ll. sniaz. di. xvij. vbi mouet dubiū: **Utr** dolor pccationis possit esse nimis ma gnus: dicit sic. **In** his oibz debet accipi p mēsurā pseruatio subiecti et bone ha bitudinis sufficientis ad ea q̄ agēda incūbūt. **Et** ppter hoc dicit ad **Ro.** xij. ca. **Ra** tionabile sit obsequiū vestrū. **Hinc** **Hierony.** ait. **De** rapina holocausti offert q̄ vel ciboz nimia egestate vel māducādi vel somni penuria imoderate corp⁹ af fligit. **Et** itez rōnal⁹ hō dignitatē amittit q̄ sc̄untū charitati vel vnguilas sens⁹

Duplex
dolor.
Primus

Secūsus

Integritati p̄fert. Sed si loq̄mur de dolore p̄ritōis. put est in mēte vel in volūtatē: tūc nō pōt esse nimis magn⁹. Nā p̄siderās p̄cōr bonū infinitū offendit se: in infinitū si possibile est dolere debet saltē habitualiter: et si nō actualiter.

3o notāda sūt p̄ba aurea sc̄i Thome q̄ in p̄mo q̄dlibet. ar. ix. vbi mouet dubiū. Utr̄ p̄rit⁹ debeat mag⁹ velle esse in inferno q̄ peccare: d̄ sic. Cōtrit⁹ tenet in ḡnālī velle pati mag⁹ quācūq̄ penā q̄ peccare. Et hoc idē: q̄ p̄ritio nō pōt esse sine charitate p̄ quā oīa dimittunt p̄cā. Uñ charitas req̄rit vt quālibet penā hō p̄rit⁹ pelīgat culpe: s̄ in sp̄cālī descendere ad hāc penā v̄l ad illā n̄ tenet. Quānīmo stulte faceret si q̄s seipm̄ v̄l aliū sollicitaret sup̄ hmōi partīcularib⁹ penis. Manifestū est em̄ q̄ sic delectabilia plus mouēt in p̄ciculari cōsīderata q̄ in cōi. Ita terribilia plus terrēt si in p̄ciculari p̄sident. Et aliq̄ sūt q̄ minorī rēratōe n̄ cadūt q̄ forte maiorī caderēt. Sic aliq̄s audiēs adulteriū nō incitat ad libidinē: sed si p̄ p̄siderationē descendit ad singlas illecebras mag⁹ moueret. Et si r̄ aliq̄s nō refugeret pati mortē p̄ ch̄o: sed si descendere ad cōsīderādū singlas penas mag⁹ retraheret. Et idē descendere in talib⁹ ad singla est inducere hoīem in rērationē et p̄bere occasionē peccādī. hec Tho. Debet q̄ p̄ritus habere cor mūdū ab oī maliciā: atq̄ in tali dīspōsitōe p̄sistere vt sit paratus pot⁹ velle mori q̄ decetero aliq̄d mortale cōmittere. Et rō hui⁹ est: q̄a renemur ex p̄cepto deū pot⁹ q̄ nos diligere. Cū q̄ p̄ mortale de⁹ offēdat debem⁹ mag⁹ velle mori q̄ ipm̄ offēdere. Et ista est rō q̄re martyres mortui sūt vt se deū nō offēderēt p̄ p̄cām mortale. Nā ver⁹ charitas hoc req̄rit vt quālibet penā hō p̄rit⁹ pelīgat culpe. Hinc An̄. in li. de s̄titudinib⁹. et allegat a s̄cto Tho. in q̄dlibet. ar. vbi s̄. d̄: q̄ aliq̄s debz mag⁹ esse in inferno sine culpa q̄ in paradiso cū culpa: q̄ innocēs in inferno nō sentītz penā: et p̄cōr in paradiso nō gauderet de gl̄ia. hec ille. Etia sc̄us Tho. in. xj. q̄dlibet. ar. ix. vbi querit: Utr̄ aliq̄s loq̄ndo: comedēdo: seu stādo cū excōicatis peccet mortālī. In r̄sōne ad rēctū arg. d̄ sic. Nō solū q̄s debet subire mortē anq̄ peccet mortālī: sed etiā anteq̄ peccet ventālīter: q̄ p̄cām in q̄ū p̄cām nunq̄ est eligibile. Si em̄ esset eligibile nunq̄ esset p̄cām. et sic nō peccare si facerē. hec Tho. Et in. liij. li. sentē. di. xvij. vbi mouet dubiū. Utr̄ participare cū excōicato in casib⁹ nō concessis semp̄ sit p̄cām mortale. In r̄sōne ad p̄mū argumentū idē Tho. d̄: q̄ si cur peccatū mortale nō pōt bñ fieri: ita nec ventale. Et idē sicut hō debet pus sustinere mortē q̄ peccet mortālī: ita etiā q̄ peccet ventālīter. Illo modo de b̄ti q̄ debz ventalia vitare. hec Tho. Propterea Aug. horrensvalde p̄cā sua et cognoscens excellentiā diuine bonitatis dicebat se esse dignū oculos cecare plorando p̄pter p̄cām. Et rō hui⁹ est: q̄ q̄dlibet p̄cōr nō solū eterna: sed tēporalī morte dignus est. Anselmus quoq̄ tactus vehemētī dolore cordis atq̄ ex p̄nguedīne deuotiōis dicebat. Utr̄nā sic impīnguēt viscera aīe mee: vt medulle corporis mei exiccēt. Hinc Vicheas p̄pheta. j. ca. ita inq̄. Plangam et ululabo: vadā spoliatus et nudus faciā planctū velut draconū et luctū q̄si struatonū. Nota q̄ inter om̄ia animalia irratōabilia plāctus draconis est amarior. Et inter volatilia planet⁹ structōis. 3o s̄ q̄ d̄cūt q̄ cū draco sit hostis elephāto ab eo plerūq̄ occidit et p̄terit: et tūc magnū facit plāctū. S̄ istoz dictū m̄ramur: q̄ nō est verisimile q̄ elephas occidat draconē: et p̄ p̄ns nō facit planctū modo dicto: sed multo pot⁹ videt q̄ draco debeat occidere elephantē attenta magnitudine ac fortitudine draconis. Nā magn⁹ Alb. in. xxv. li. de animalib⁹: vbi loquit de dracone allegat Autennā et Semeryon phos q̄ d̄cūt q̄ draco ē nomē generis q̄d sub se p̄sinet multas species. Dicunt igit̄ isti p̄hi q̄ dracones om̄es sunt corpore valde magni ita q̄ minor illoz est quinq̄ cubitoz: et maior ē triginta cubitoz et supra. p̄cipue. j. partib⁹ indīe. Etia s̄ sequimur Plīnū et Solīnū phos qui forte teste Alberto portus referūt audita vulgi q̄ experta. Di

Nota de
dracone.

De contritione

temus draconē esse maximū inter oīa terre et maris aīalia: nec habere venenū et cristarū in capite: et os eius esse parū fm magnitudinē corpis et capitis sui. Dorlus tñ eius est pessim⁹: quū paruus. et hūmōt causam dicit esse: quā mortē fera ac venenosa comedit: et nō ex seipso est venenat⁹. Sed quāte fortitudinis sic draco ptra elephantē: ondit magn⁹ Albertus vbi s. sic dicit. Draco si quē cauda ligauerit occidit. a caude em̄ sue inuolutiōe: nec elephas tutus est corpis sui magnitudie. Idem dr̄ Isido. in. xij. li. etymol. c. iij. Affirmat etiā q̄ draco ē maior cūctoz serpentū siue oīm animantiū sup̄ terrā. Et postq̄ plura explicauit d̄

Draco dracone que etiā scribit Alber. ita subiūgit. Draco circa semitas delitescēs p̄ occidit et̄ quas elephantēs solito gradiunt crura eoz nodis illigat ac suffocatos perimit lephantē hec Isido. Etiā dicit aliq̄ p̄bi: vt testat Alber. q̄ draco cū estuat se infrigidat et̄ quō. in sanguine elephantis: qd̄ qd̄ nō posset facere nisi illū occideret. Et tō cōueniētius d̄ q̄ draco occidit elephantē: et nō eōuerso. Quō aut̄ intelligat̄ iste plāct⁹ draconis de q̄ loquit̄ Dicheas p̄pha in p̄sona petros. Hora q̄ qdā ita expla⁹ nat: cū em̄ dicit. Faciā planctū velut draconū: q̄si dicit. Ex vehementi dolore cordis faciā planctū horribilē eo modo q̄ solet draco horribilē clamare. Nā d̄ cū Plinius et Solinus teste Alberto: vbi supra: q̄ voces draconū terrēt hoīes aliq̄ ita q̄ moriunt. Sic peccator vere p̄ritus debet vero dolore cordis plāgere et vlulare et fortiter clamare: ac petere a dño misericōdiam. Sed pater doctoz Hiero. sup̄ isto passu in p̄mo lib. sup̄ Dicheā p̄phetā ad Paulā et Eustochiū d̄: q̄ Dicheas p̄pheta in hoc loco faciat q̄si p̄popetiā: et sub p̄sona sua induciē dei plangētis affectū. Est aut̄ p̄popetiā qdā color rhetoric⁹: et fit q̄ inanimatū loquit̄ ad animatū. vel q̄ inanimatū ad inanimatū: vt terra loquit̄ fontib⁹ et marib⁹. Vel fit tot modis vt metaphora. Hinc Damascē. ait. Nouit scriptura et p̄popetiā: id est p̄sonay fictiōe vti sic illud. Dare vidit et fugit. Hieronymus ḡ vbi supra: ita inquit. Quō em̄ dracones terribili sibilo p̄sonat: iuxta historias eoz: qui de phisicis p̄scripserūt eo tpe q̄ vincunt ab elephātib⁹: ita et ego spoliatus et nudus incedā et faciā planctū magnū velut draconū et luctum quasi structionū. Hora etiā cū subiūgit. Et faciā luctū q̄si structionū. Nam magnus Alber. in. xxij. li. de aīalib⁹ d̄: q̄ strucio est auis in desertis libye q̄ tñ se p̄ in nostris visa fuit partib⁹. Si hec auis fuerit iuuenis ē cinerea et tota bñ pennata: pennis tamē plumalib⁹ nō fortib⁹ existētib⁹. Secō anno et deinceps paulatim in coris et collo et capite pennas oīno p̄dit denudato corpe: sed dura pelle protegit a frigore: et penne doris nigerrime. Coras habet magnas valde. et crura carnosā: pellis albe et digitos in pede habet sicut camelus. Unde camelon a quibusdā grecis vocat̄: ideo nō tam auis q̄ mediū inter gressibile et volatīle esse videt. Est autē alta pedib⁹ vsq̄ ad dorsum forte ad q̄n q̄ vel sex pedes: sed collū habet longissimū et caput anserinū: et rostrū respectu sui corporis valde parū: volare nō p̄t. s; alis extēsis citat cursum. Hec auis dicit̄ stolidā et mēse Julio ouat: et oua in sabulo abscondit: vt foueant̄ ibidē calore solis qz nudato corpe ea fouere nō p̄t. Aliquādo aut̄ custodit ea et respicit ad locū in quo iacet: et ideo rumor falsus exiit q̄ visu ea foueat: inq̄t Alber. Etiā Hiero. in p̄mo lib. sup̄ Dicheam p̄phetā vbi s. dicit sic. Structiones immemores sunt ouoz suoz: et q̄si nō pepererint in arena calcandos pedib⁹ bestiaz ferē relinquūt. hec Hiero. Idcirco hec auis a Hieremia p̄pheta dicit̄ crudelis. Tñ Thren. iij. ca. Filia ppli mei crudelis q̄si strucio in deserto. Sed q̄rit quō salua p̄tate p̄t hec auis dici crudelis cū nō habeat yngues ad lacerandum: nec rostrū dispositū ad ferendū: sed est nudata pennis et fatua. Pro respōsiōe dicit q̄ Hieremias lamentabat̄ miserā et crudelitātē ppli sui maiorē q̄ bestiaz dicit̄. Filia populi mei crudelis quasi strucio in deserto: que cū sit auis stolidā abscondit oua sua in arena: et ita videt̄ crudelis illa sic dimittendo: qz naturā

**Dagn⁹
Alber⁹ de
structione**

bestie q̄ntūcūq; crudeles dillgūt fetus suos. Ideo Hiero. sup hoc passu in. iij. li. sup lamēratōes Hieremie ad fratrem Eusebiū dicit: q̄ in structōne simulatio z imāntas hypoeritaz designat. qz structio indurat ad filios suos q̄si nō sūt sūt. Sic patet videt̄ p̄rigisse i obsidiōe hīerusalē p̄ chaldeos. Nā tāta fuit fames q̄ matres abscondēbāt cibū z p̄mittebāt filios z filias mori fame. Ideo subiūgit Hieremias dicens. Paruuli perierūt panē z nō erat q̄ porrigeret eis. Quā tāta fuerit illa penuria vel potius miseria ostēdit Josephus in. vij. li. de bello iudaeo. c. xij. vbi dicit: q̄ tāta fames erat iudaeis q̄ tāq; ebrii z canes rabidi ferebatur. z in ca. xij. eiusdē lib. idē Josephus clare dicit: q̄ mulier q̄dā plebeia maria noie filia Eleazari necessitate cōpulsā lacretē occidit filiiū coctūq; mediū comedit: reliquū suauit. Et hoc iudaei crudeliores videbant̄ structōne q̄ oua sua i sabbulo relinq̄t z ea fouere negligit vt inq̄r̄ Iud. in. xij. li. ex. ca. vij. Ad p̄positū redeūdo. Si structio fetus suos aut oua a bestiis p̄culcata v̄l ab hoib; ablatā p̄ceperit inf̄ oia volatilia amare luget z q̄rulas voces emittit. Sic pctōr q̄ occidit z p̄culcat a demone p̄pter pctm̄ cū amaritudine cordis flere d̄z ac lugere offensam in deū factā. Et p̄pterea Hieremias p̄phā hortat̄ pctōres ad lachrymas dicens. Plāgite z vlulate: qz nō ē auersa ira furor; dñi a vob;. Et iherū. Laua a malicia cor tuū hīerlm̄ vt salua fias. vsq; q̄ morabunt̄ in te cogitationes noxie. Item Hieremias. vj. c. ait. Lucrū vnigenitū fac tibi plāctū amarū. Nota q̄ plāctū peccatric; aie assimilari d̄z mulieri plāgenti mortē sui vnigeniti: cuius dolor grādis est. Nā si plures haberet filios vno mortuo sup alio posset solari: sed qz ei solus filius morit̄: ideo mat̄ sola facta amarissime dolet. Et rursum Hieremias ait. Deduc q̄si torrentē lachrymas p̄ diē z noctē z nō taceat̄ at pupilla oculi tui. q. d. Sicut torrens solet cū impetu fluere: sic lachryme vere p̄rictionis ab oculis peccatric; aie stillare debēt. Et cū subiūgit dicens. Et nō taceat pupilla oculi tui. hec pupilla oculi: vt dicit̄ glo. ex cōpūctōne rōnis. q. d. si displiceat rōni ac volūtat̄ pctm̄ qd̄ cōmissisti. Liqueat̄ igit̄ ex dicit̄ qualis ad verā p̄rictionē requirit̄ verus dolor. Et q̄ impossibile est dolorē a vera contritione separare.

Pctōr d̄z
luger̄ exē
plo struct
onis.

Q̄ ad verā p̄rictionē requirit̄ vna generalis penitudo siue detestatio tam de oblitis q̄ ignoratis mortalib;. Et q̄ dolor p̄rictionis non finitur nec finiri debet in presenti vita.

Et ratio ad verā contritionē requirit̄ vt vna generalis penitudo vel detestatio dirigat̄ ad oia peccata mortalia tam oblitā q̄ p̄ ignorantia cōmissa: de quib; peccator nullā habet noticiā: nec scit qualia v̄l quāta fuerint: sed in quodā p̄fuso scit se plura habere mortalia oblitā z ignorata. Quid aut̄ agere debeat pctōr in tali p̄plexitate: vt ad verā pueniat p̄rictionē: docet splēndor eccle. Tho. in. iij. li. sen. di. xvij. vbi querit̄. vtz de om̄i peccato actuali cōmissō a nobis debeamus cōteri: vbi ad secūdū argumentū talem de peccatis oblitis describit̄ regulā dices. Oblitō de aliquo potest esse dupl̄ct̄: aut ita q̄ totaliter a memoria exciderit: z tunc nō potest aliquis inquirere illud. Aut ita q̄ partim a memoria exciderit z partim maneat: sicut cū recolo me aliquid audiuisse in generali: sed nescio quid in speciali: z tūc requiro in memoria ad recognoscendū. Et fm̄ hoc etiā aliquod peccatū potest esse oblitū dupl̄ct̄. Aut ita q̄ in generali in memoria maneat: sed nō in speciali: vt cum homo recolt̄ se vnū vel plura cōmississe z ignorat: aut sit superbia: an auaricia vel luxuria: z tūc debet hō cū diligētia recogitare vt inueniat̄ illud peccatū in speciali qz de quolibet mortali tenet̄ homo specialit̄ p̄reri. Si aut̄ inuenire non possit: sufficit de eo cōteri fm̄ q̄ in noticiā tenet̄. Et debet homo non solū de peccato

Oblitō
dupl̄r de
aliq̄ habe
ri potest.